

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre 16 ft. Negyedévre 4 ft.
Félévre 8 ft. Egy hóra helyben 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

Föltételes.

Lassankint rá kellett jutnia a képviselőház közgazgatási bizottságának és rájut majd a képviselőház maga is, hogy az a törvényjavaslat, melyet a megyei közgazgatási rendezéséről a kormány benyújtott, még a végzetes alapelvekről nem szólva is, tökéletlen tákolmány és ami fő, csak egy kiragadott részlete a közgazgatási reformnak, melyet egységes megoldás szerint lehetne csupán szerencsésen keresztülvinni.

Lépten-nyomon megakadt a megyei közgazgatásról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál a szakbizottság egy vonatkozásban, mely az egész reform ösmeretét föltételezte volna és ha igaz meggyőzőseket akar konstatálni a közgazgatási bizottság előadója, erre különös súlyt kell a jelentésében fektetnie.

Sőt egyenesen arra kellene a jelentést alapítani, hogy a bizottság véleménye tulajdonképp csak föltételes, miután minden elvi rendelkezést tartalmazó szakaszról újra meg újra fölmerült az a kérdés, vajjon ugyanez az elv fog-e érvényesülni egyfelől a közgazgatási fórumok többi tagozataiban, másfelől a fegyelmi ügyekben és a közgazgatási bíraskodásnál.

Mert ezekre vonatkozólag is ösmernie kell a kormány javaslatát annak, ki alapos véleményt akar formálni a jövő közgazgatásról és a ki súlyt fektet rá, hogy ne csak a törvény száma szaporodjék ismét néhányra.

De a kormány a jogosult tudván, mindezen követeléseivel szemben végig arra szorított, hogy türes ígérettel állott elő és mindössze két irányban adott némi alapot arra, hogy megítélhessék a reformok értékét azok, a kik különben barátai az állami közgazgatásnak és csak a megoldás részleteire nézve aggodalmaskodnak.

Szapáry Gyula gróf, a tárgyalások végén két odavetett munkálattal terjesztett a közgazgatási bizottság elé. Egyiket a reform költségeiről, másikat a közgazgatási bíraskodás berendezéséről.

A mi a költséget illeti e tekintetben, az összehasonlító kimutatás a lehető legkétségesebb azért, mert oly tételek alapján készült, melyek fölött idáig nem állapodott meg senki, sőt saját beösmérése szerint maga a miniszterelnök sem.

S ha már most vesszük azt, hogy a kimutatásban foglalt fizetési tételek általában alig felelnek meg a tisztviselői emberséges ellátásához fűződő igényeknek s mégis mintegy két millióra menne évenként pusztán a megyei közgazgatási költségkönyve, az a prózái kérdés merül föl, vajjon mibe fog kerülni a teljes közgazgatási reform és vajjon meg fogja-e érni a tenger pénzét az a lelketlen közgazgatás, mely az önkormányzat megsemmisítésével jár.

Aztán a másik munkát sem tökéletesebb, melylyel a háborgó mame-luk lelkiismereteket akarja megnyugtani a miniszterelnök. A közgazgatási bírósági intézményt régen követeli a nemzet, mint annak biztosítékát, hogy oltalmazza lesz a közönség is, a tisztviselői kar is minden tulkapás és önkénykedés ellen. De az a vázlat, melyet Szapáry gróf erről az intézményről adott, valóban nem biztató és nem megnyugtató. Amely magas függetlenség kontemplálatik a felső közgazgatási bíróságnak, a vármegyei első foku közgazgatási bíróság olyan szervezettel, a melynek annak a miniszterelnök szánt, semmi komoly biztosítékot nem képes nyújtani.

Szembeszökő ez, ha egyszerűen az összealkotását nézzük. Az első foku közgazgatási bíróságnak a vármegyeiben elnöke a főispán, tagjai az alispán és a tisztí főügyész, ki egyszersmind előadó és a közgazgatási bizottság al-

tal saját kebeléből választott két tag. Szóval, e bíróság többsége állami ki-nevezett tisztviselőkből fog állani akkor is, ha a megyei közgazgatási bizottság a maga két tagját a független polgárok sorából választaná is, ami bizony nem valószínű. Inkább attól lehet tartani, hogy a két választott tag majd a h. pénzügyigazgató és — tegyük — a gazdasági felügyelő lesz, amiben csak az kereshet garanciát, aki a közgazgatás ezen tényezőit nem ösmeri.

A képviselőház közgazgatási bizottsága, ahogy úgy, bevégezte a maga tárgyalását azon eredményvel, hogy a törvényjavaslat elfogadására nézve még Apponyi gróf sem szánta el magát — amint ő mondja — előbb a pártját kell meghallgatni. Érdekes lesz megtudni, mit szól a mérsékelt ellen-zék, még érdekesebb, hogy mit szól majd a képviselőház.

Sz.

Politikai hírek.

Királyi kézirat. Tegnap a ház rövid ülést tartott, melyen az előadói betérjesztése után a jegyző a következő királyi kéziratot olvasta fel:

Mi Első Ferencz József Isten kegyelméből Ausztriai Császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli Királya.

Hű Magyarországunk és Társországai Zászlóinakak, egyházi és világi Főrendei-nek, kik Általunk 1887. évi szeptember hó 26-ára Budapest fővárosunkba összehívott országgyűlésen egybegyűltek, királyi üdvö-zletünk.

Kedvelt Híveink! Midőn magyar miniszteriumunk előterjesztésére az Általunk 1887. évi szeptember hó 29-én megnyitott országgyűlés negyedik ülészeként ezzel berkesztjék, egyszersmind az ötödik ülés-zekot a folyó évi május hó huszonegyedik napjára összehívottak nyilvánítjuk.

Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradtunk.

Kelt Bécsben, ezernyolczszázkilencven-egyedik évi május hó tizenkilencedikén.

Ferencz József, s. k.

Gróf Szapáry Gyula s. k.

Képviselői jelölés. A szilási kerületnek vagy 600 választója kedden Besztercebányán gyűlt össze, hogy a Grünwald Béla halálával megütrült mandátumot Csipkay Károly alispánnak felajánlja. Béke Péter ocsói kör-lélekész lelkes beszédben tolmácsolta a választók érzelmeit, mire Csipkay meleg szavakkal mondva köszönetet kijelenté, hogy a jelölést nem fogadhatja el. Délután nagy küldöttség köszöntö meg az alispánnak, hogy megma-radt a megye élén. A választók ezután Rad-vánszky György jelöltségében állapodtak meg.

A képviselőház pénzügyi bizottsága Wahr-mann Mór elnöklete alatt tartott keddi ülésében tárgyalás alá vette a közös hadügymi-niszter által a magyar népfelkelés ré-szére átengedett Wernld-fegyverek s az azokhoz tartozó töltények visszaszállításából eredő költségek engedélyezéséről szóló tör-vényjavaslatot, mely gr. Andrássy Gyula elő-adó és báró Fejérváry miniszter rövid indo-kolása után a törvényjavaslat változatlanul el-fogadtatott.

A belgrádi események. Párisi táviratok szerint Milán király egy hírlapíró előtt, ki meginterwiewolta, úgy nyilatkozott, hogy a belgrádi események bizonyosságul szolgálnak annak, a mit ő mindig hangzottatott, hogy a király anyja politikai szerepet akar venni. — A „Temps” a belgrádi eseményekről szólva, azt mondja, hogy a helyzet komolyságát nem szabad félreismerni. Szerbiának nemcsak biz-tonsága, hanem jövője is kockán forog.

Az öngyilkosok.

Fegyver-csörgés, puska-roppanás, halál-hörgés hangjai viharzanak szét a modern czi-vilizáció koranyagától telített levegőben.

Nem győzelmes ellenség hadai pusztíta-nak, hanem az öngyilkosok szomorú gárdája rendez diszfelvonalást, egymásután dobán el maguktól a teherre vált életet, s örömmel óhajtván a pusztulást: a halált.

Rettenetes kór, mely járványként pusztít szerte szét; rettenetes, mert már nem elégzik meg egyesekkel, hanem testületeket, intézményeket ragad magával.

Nincs mit csodálkozni e beszéden, hisz a tények bizonyítanak igazsága mellett. Avagy

nem öngyilkosság-e, mit a magyar vármegyék egyrésze művel? Nem e szomorú betegség legkétségsbeejebb foka az, mely Szathmár és Somogy példájára immár nyolcz vármegye kezébe helyeztet gyilkos fegyvert, hogy öm-maguk ellen forduljanak vele.

Ha szerencsétlen halandó, kinek az élet rögös útján nehéz volt már a kereszt, a ha-lálban keres menedéket az emberi nemet fog-lalkoztató, kisértő, hajszoló nagy problémák elől, a tudósok bölcsessége kutatni kezd az erőszakosan megnyitott sir felett s kérlelhet-tlenül vágja oda a logika, ethica és psycho-logia tételeivel változtatt kemény igazságot: esztelenség, gyávaság az ok, mely önmagad meggyilkolására kényszerít.

És a mint megjön a hír, hogy ez, vagy amaz vármegye fölhajtott az élet reményé-vel s maga siet testébe döfni a halált hozó gyilkot; ismét megjelennek a bölcsesség kön-töskébe bújó tudósok, s vizsgálva a halott felett, czynikus tettetés részvét könyeivel sze-mükben, azt mondják: „ime az önfeláldozás!”

Önfeláldozás... Álljunk meg e szó-nál egy keveset! Mily ragyogó erényét je-lenti ez az emberi léleknek. Mily magasztó példák adtak e fogalomnak kegyeletet, tiszte-lelet parancsoló varázs-erőt! És még is önfeláldozás lenne-e az önbizalom hiánya, önfeláldozás lenne-e a reá váró feladatok ter-hétől menekülő gyávaság?!

Önfeláldozás, mely legkedvesebbjét dobja el csakhogy diadalra segítse a nemes kitar-tással védelmezett ügyet, — hát ez lenne, mit nyolcz magyar vármegye művelt, midőn kardjába omlott az ütközet előtt? Ez lenne hát a Széchy Dénesek, Kemény Simonok, Zrínyi Miklóskok halhatatlanságot biztosító erénye, mely most a szolgai hízélgés aláztos szavait keresi, hogy a tetemére lépő győztes hatalomtól kikunyorálja az eltemetetés türes pompáját, a hazug bucsuztatók czifra shab-lonait? Oh hiába kutatjuk ebben az erények legmagasztosabbikát! Tátongó az az, mit hely-en találunk, mely szédítő erővel huzza le, ki a jövőben hinni tud. Sívár önzés, mely belőle felénk vigyorog, hogy a mult szent hagyományai s a jövő nagy feladataival szem-ben egyetlen üdvözítő vigaszul, mindenké fellett való czélul oda állítsa a kinevezéstől függő állomások kéjes nyugodalmát, a felemelt tiszt-viselői fizetések édes reményességét!

Rettenetes! Valóban rettenetes! Árpád nemzetének nem a szabadság kell már, csak a fizetés, nem kellene nagy tettekre hevítő aspiratók, csupán zsiros penzió. Legalábbigy gondolják ezt 8 vármegyében Magyarországon s mint kiélt ruék a frégig unt élet után, nyugodtan, sőt enyelegve dobják testüket a halálba: hadd gázoljon keresztül rajta mi-előbb.

Rettenetes! S mennél megmagyarázhat-lanabb, annál rettenetesebb! Hát csakugyan oly hitványak tették a municipiumok életét, hogy azok egyetlen orvossága immár a ha-lál? Hát annyira hiába valónak, meddőnek látják a jövő nemzedék felvilágosodása, mű-velődése érdekében hozott áldozatokat, hogy azt saját kormányzatára képtelennek hiszik?!

Hát tizenöt évi szabadelvű kormányzatnak az lenne az eredménye, hogy mint nélkülözhet-len segítséghez, az abszolutizmushoz kell fo-lyamodnunk?!

Oh jaj az oly nemzetnek, mely teher-nek tekinti önm kormányzását, melytől min-den áron szabadulni kell! Oh jaj annak a nemzeteknek, mely öntudatosan vagy öntu-datlanul, hozzájárul megraboltatásához, szem elől tévesztve a haza bölcsé mondását: „Mit erőszak és véletlen vesznek el, idő jártával visszaszerezhetők, de miről a nemzet önkényt mond le, az örökre elveszett.”

„Nyelvében él a nemzet.” Igaz ugyan a költő mondása, de csak relative az! Ro-mánok nyelve él ma is, de a nemzet, mely egykor ur volt három világ felett, rég elte-metkezett az államélet romjai alá, melyek összedőltek, mert idegen minták maza alatt lehult a zsiros anyag, mely az épület falait fenntartotta.

Nyelvében is él a nemzet, de százszor inkább él intézményében.

Intézményei tartották fenn Rómát s benne azt a polgári erkölcsöt, mely Scaevola-kot nemzett, azt a szellemet, melynek jelszava a: „dulce est decorum est pro patria mori” volt. S a fájdalom tölti el a kebelét annak a szomorú hanyatlásnak olvasván, mit feljegyez-nek Rómáról a történetírók attól kezdve, mi-

dőn az ősi intézmények elvesztik tartalmukat s lesorvadnak a reájuk erőszakolt idegen mez alatt.

Épen ezért a tisztán nemzeti, a magyar geniusztől táplálkozó, a történelem folyamán a nemzeti organizmushoz hozzá nőtt megyei intézmény elpusztítása, idegenné tétele oly bűn, mely alól egyedül az adhat exptatiót, hogy elkövétői nem tudják mit cselekesznek. Tudákos ünteltségükben, egyoldalú felfoga-sukban, sívár önértéslükben nem látják a mul-tat, nem gondolnak a jövővel, s hypnotizálva a hatalomban rejlő varázserő által, a jog és szabadság védelmére adott karddal önmaga-kat sebezve halálra, omolnak az önkéntes ha-lálukat ravasz mosolylyal kísérő zsarnok szá-molya elé:

„Ave Caesar, te morituri salutant.”

V. A.

Egy szerény felszólalás

Szolnok-Dobokamegye közgyűlési tagjainhoz.

Félig oda való vagyok s ha 'nem köt-nének életkötelekaim más megyéhez, ottan is résztvehettem volna — jogosultam — a me-gyei közéletben, a hol el lehetett volna mon-danom azt, mit ezuttal csak a nyilvánosság útján óhajtok elmondani.

Megütközéssel olvasta mindenki az „El-len-zék” f. hó 15-iki számában a közlebről tartott Sz.-D.-megye állandó választmányának viselt dolgait, minek következményeül a haj-danilegliberalisabb és legautonómusabb szel-lemű megye május 29-ki közgyűlésén javas-latban hozatni határozatotott „a megyék álla-mosításának” pártolásá.

Megvallom, hogy a mély sajnálat érzete fogott el, egy ily közfontosságú politikai cse-lekményért.

Ezen javaslat csak a Sz.-Dobokamegyé-ben eddigelé fennállott, de talán már elenyé-szett corruptionalis és erőszakoskodó megyei adminisztráció, tapasztalatai miatt — kívánna egy országot és nemzetet a kormány hatalmi bilincseibe veretni, azt képzelné, hogy majd az az állami tisztviselő, jegyző, falusbíró sat. nem fognak annyit visszafelé tekintni, mint elkövettek ottan a választottak, és hogy majd az a kormány, mely saját hatalmi érdekében, saját pártoltjait és védenzeit nevezne ki „beamtereknek”, gyorsabban, sikeresebben, igazságosabban és erkölcsösebben adminisz-trálna, mint azon testület, mely a független-ség és öntudatoság birtokában a tényleges igazságot és a létező szükségeket, nyilvánó-san és nyíltan, soha a véka alá nem rejtethi.

Ezt pedig éppen most kiadni és át-en-gedni annak a kormány hatalomnak, mely a dualismus elvénél fogva, sem önálló, sem független, sem nemzeti, abszolút irányban nem lehet — és talán igen sok ideig még nem is lesz — nem csak örlött gondolat, de vétkes cselekmény is a haza és ország egykori al-kotói és fantatíonák, nagy szellemük ellen.

Hiszen a ki még annyit sem bir fel-fogni, hogy a megyei önkormányzati jog egyetlen biztosítéka és fegyvere volt a nem-zetnek 300 év óta, az állami és nemzeti éle-tet szakadatlanul konfiskálni törekedett ide-gen hatalom ellen, melyet különös kötelezett-ségek és szerződések mellett, maga fölibe helyezett.

Mikor saját független ura volt 700 évig önmagának a nemzet, választott királyai alatt — és alkotmánytársa esketett önálló haderejé-vel rendelkezett, még akkor az önkormányzati jog a nemzet kezében garantírozta többnyire a hatalmi tulkapások és törvény sérelmek orvosolhatását, de mióta az osztrák ház uralma alá hajtotta fejét és nemzeti hadsereggel többé nem birt, hanem csak a corpus iurissal ma-radt kezében, melyet oly gyakran mutathat-tak fel az ország önkormányzati megyei, azóta kétszeres szükségét pótolta az önkormányzati jog — a szerződéses viszony biztosságának.

— És vajjon nem ezen egyetlen eredeti tör-vényes alapon nyugvó biztositéknak köszön-heti-e az ország és nemzeti, nem csak azt, hogy még él és eltörtülve nincs, hanem azt is, hogy ezen önkormányzati jogok élvezete alapján az európai műveltség, haladás és tu-domány fokára emelkedhetett mint nemzet azonkívül, hogy jelleme, humanitása és vitéz-ségeért a világ elismerését is bírja.

Hisz az a parlamentti többség, mely 1867 óta kisebb nagyobb mértékben a jogok feladásánál és egyéni jogok konfiskálásánál — legtöbbsnyire megtagadván legjobb tudatát — hitét is — ugyszólván egyebet nem cse-lekedett, azt bizonyítja, hogy a hatalomból jövő inspirációk ellenében az engedelmesség, az opportunitás és az alárendeltség politiká-ját tartja hivatásának és nem a magyar nem-zet közigazgatási tiszteletben tartását.

Ki az a naiv politikus, ki ösmeri a 300 éves alkotmányos történelmünket, hogy nyu-godt jó lélekkel azt hisse: miszerint egy conjecturalis Európai politikának igen való-szerű előállása esetén, a mi parlamentáris kormányunk éppen ugy szét nem ugraszt-ják, mint a farkas a juhokat, vagy kedvezőbb

esetben a Reichensteinok ki nem cserélik, ki áll erről jót? mert hisz „Salus Ausztriae, suprema lex esto”. És ekkor azt kérdem, hogy mivel maradt kezében a nemzet törvényes jogfolytonosság alapján magát védhetni.

Rettenetes vakság tehát az államosit-tani kívánó független emberektől, ennyit sem tudni — s még rettenetesebb, hogy a mos-tani roz politikuskok áldozatja legyen a me-gyei közélet, és pusztá thezisekért, agytrém szülte képzelődésekért, elhídjé és valja, bárki is miszerint Magyarország jövője, nagysága és ereje az államositás rendszerétől várható „csak.”

Na de Betegh Imre és társainak is le-hetnek önálló politikai elvei és hogy ezekért rajonghatnak is elősmerem — sőt ha Szol-nok-Dobokamegye többsége pártolná is őket, a május 29-iki közgyűlésen, szívesen elenged-nék ezt kizárólagosan számukra, de itt orszá-gos és közjogi kérdés lévén, ezen attentatu-mot az erdélyrészi hazafias megyék közönsé-gei, melyek e tekintetben az ország közérde-kében, (mint Kolos-Torda-Fehér és több megyék is) az önkormányzatot védik, bizony-nyal sajnos botránynak tartják.

És valóban ellikellene szomorúan ös-mernünk, hogy végképpen ki van pusztulva és irtva Sz.-D.-megyében az önkormányzati független szellem, mely egykoron e megyét első sorban, az ország legtekintélyesebb leg-hazafiasabb és legerősebb, alkotmányi védőjé-tette, hogy a Wéer Farkasok, Tormák, Bethle-nek liberalis hazájában, ilyen reactionarius utódok vezessék a megyei közvéleményt, sőt igazat is kellene adnunk br. Bánffy Dező kormányzati rendszerének utólagosan is búr, hogy az önkény uralomra hajlókat, mint az önkormányzatra képteleneket ostonnal kellett vezetnie, ha nem lenne ok, előre is teljes re-ményt kötünk ahhoz, hogy a Szolnok-Dobo-kamegyei közgyűlés többsége hű maradj a multak politikai cselekményei és emlékeihez.

BETEGH FERENCZ.

Száműzött királyné.

Mint Belgrádból távirják a keddi éjszaka több mint negyzer főnyi katonaság kiren-delése következtében a viszonyokhoz képest nyugodtan mult el. Éjféli körül egy szakasz lovas katonaságot újra köv-ketel támadott meg a néptömeg, még pedig olyan erővel, hogy a lovasság kénytelen volt visszavonulni.

A Natália királyné tegnapi első elszál-lításánál előfordult néhány érdekes jelenet csak most jut köztudomásra. Mikor a rend-őrség észrevette a fenyegető néptömeget, a királyné kocsisa azt a parancsot kapta, hogy a várba menjen, a hol azután a királyné őri-zet alatt maradt volna.

Alig vette észre a néptömeg ezt a szán-dékot, hirtelen a vár felé nyomult s a be-lyett, hogy a királynét oda vihették volna, a csendőrséget szorította be a tömeg a várba.

Egy fanatikus asszony két fiával együtt, állott legelőnek a királyné kocsija elé. Egy rendőrtiszt, mikor ezt meglátta, kivont kard-dal rá abart rohanni az asszonyra, de ez nem vesztette el lélekjelenlétét s így kiáltott fel: „Gyilkoljon meg engemet s gyilkolja meg gyermekeimet, de nem mozdulok erről a helyről”.

A rendőrtisztre oly hatással volt a véd-telen anyának ez a hőies elszántága, hogy lebocsátotta már vágásra felemelt kardját, s ez azután mintha jeladás lett volna a tömeg-nek a támadásra. Ekkor kezdődött az erős ostrom, mely a királyné kiszabadításával vég-ződött.

Az éjszakát a királyné híveinek társa-ságában, álmatlanul töltötte. Kora hajnalban, első pityulatkor. Háromnegyedégykor meg-jelent Petrovics őrnagy és Raskovics rendő-rbízós a királyné lakása előtt s nagy vasdo-rronggal akarták a ház kapuját kinyitni; mi-kor ez nem sikerült, tizenkét katonával a szomszédos hadtűgyminisztériumból, hátulról törték be a királyné lakásába. Raskovics be-ment Natáliához és közölte vele, hogy azon-nal utaznia kell.

A királyné azt válaszolta, hogy ő nem a hatalomnak enged, hanem csak azt akarja megakadályozni, hogy továbbra is ár-tatlanok vérét ontásák.

Nem engedtek neki annyi időt sem, hogy fölöltözködhessék. Ugy a mint volt: egy fehér atlasz-pongyolában és éjjeli cipőkben, egy pompás hermelinköpenyegét vett magára, s egy ült a már készen álló kocsiba, a mely-ben azután elszállították.

Negy szakasz lovasság és nagyszámu feltűzött szuronyos gyalog katonaság csinált két oldalt sorfalat s e közt vonult el a ki-rályné kocsija a legközelebbi vasuti pályaud-varhoz, a hol már készen volt a ktlőnvonat, mely a királynét a magyar határra, Zimonyba vitte. Itt már nem tartózkodhatta magát to-vább az üldözött asszony; fájdalma kitört, s keserű könyeket ontva, zokogott.

Sándor király ez események alatt Top-csiderben volt.

A közönség hangulata szerfölött izga-gott s nagy mértékben el van keseredve a regensek meg a kormány ellen. Általános az

a vélemény, hogy a botrányos jeleneteket, a melyeknél ártatlan emberek vére folyt, ki lehetett volna kerülni. A rokonszenv, a mely tegnap még mogoszlott, ma már csaknem kivétel nélkül a királyné felé fordul s ha a katonai helyőrséget idejekorán ki nem rendelik, a dolog igen meglepő fordulatot vehetett volna.

Még hétfőn későn este egy harminczöt kereskedőből álló küldöttség ment Risztics regenshez, hogy a királyné érdekében szót emeljen. Risztics nem akarta fogadni a küldöttséget s ezt Gyája belügyminiszterhez utasította. A belügyminiszter teljes ridegséggel viselte magát a küldöttséggel szemben s azt mondta, hogy minden ut el van vágva.

Miletics hadügyminisztert, a ki tegnapelőtt beadta lemondását, a regenségs felszólította, hogy jelenjék meg a hadügyminiszteriumba és adja ki a parancsot a katonaságnak. Miletics vonakodott engedni a regenségs felszólításának, minek következtében őrség által hozatták föl a miniszteriumba. Miután azonban itt is hajthatatlan maradt, a regenségs helyébe ideiglenesen a miniszterium osztályfőnökét nevezte ki hadügyminiszternek.

Zimonyból érkezett távirat szerint a városi valóságos főhadiszálláshoz hasonló; a Belgrádból érkező hajók folyton újabb csoportokat hoznak a szerb főváros előkellő köreibe.

Az „Európa“ szálló előtt melyben Nátália megszállt, szerb titkos rendőrök, akiket mindenki ismer, őrködnek, horvát pandurok szintén nagyobb számmal járnak fel-alá az utcákon s európai lapok képviselői, akik eddig Belgrádban tartózkodtak, szintén ide tettek át szállásukat. A királyné azt táviratban Jászvásárra, hogy másnap külön hajón utazik Zimonyból s vasárnap Jászvásárra érkezik s onnan Beszarábiába folytatja útját.

A belgrádi kereskedők ennek következtében elhatározták, hogy boltjaikat holnap nem nyitják ki, hanem Nátaliát két külön hajón Orsováig kísérik.

A zimonyi szerb delegátus kedden este szívesen adott a királynénak. Belgrádban a néptömeg Nátalia elutazása után újra kiakarta ottani bosszuszónóját s a hadügyminiszterium épületének minden ablakát beverte.

A belgrádi lapok heves támadásokkal telve a kormány ellen a mely e miatt az egy Odjek kivételével minden lapot lefoglaltatott.

A Nátalia kiutasítására vonatkozólag tegnap kelettel még a következőket sürgönyzik Zimonyból:

Nátalia királyné csak éjfél után tért nyugalomra. Izgatottsága rendkívüli. Ő határozottan a mellett volt, hogy Budapestet át utazik Oroszországba, azonban tanácsadói befolyásolták s megváltoztatta utitervét. A legújabb megállapodás szerint ma délelőtt 10 órák a „Kazán“ hajóval kél utra Orsova felé. A hajnali hajóval Belgrádból mintegy harmincz hite indult Orsova felé, akik elhatározták, hogy a különböző államok partra szállnak és tüntetést rendeznek az átutazó királyné mellett.

Az a hír van elterjedve, hogy Nátalia Grockán fog kiszállani, még pedig azért, hogy a szerb kormánynak kellemetlenséget okozzon. Grocka nem messze van Belgrádtól és Garasanin birtoka.

Éppen most hozzák a magyar államvasutak állomásáról a királyné podgyását mely tíz nagy ládából és több apró tászkából áll. Az egész az „Európa“ szállóba viszik, hol Nátalia még alszik. A szükséges intézkedések megtörténtek az iránt, hogy a királyné elutazásánál kordont vonjanak a hajóállomásnál s egyuttal katonaságról is gondoskodtak, mert attól tartanak, hogy az ideérkező belgrádiak tüntetést rendeznek.

Nagy néptömeg állotta körül az „Európa“ szállót, várva a királyné jövetelét, aki magánfogaton haladt a hajóállomásra. Fogata lépésben haladt. A kocsi utjongó tömeg vette körül. Különösen néhány belgrádi fiatal ember rajongva kapaszkodott a kocsi és kalappal magasra emelt, folytonos éljen-kiáltással tartott lépést a lovakkal. A hajóállomásnál a rendőrök és a hajótársaság tisztviselői tartották fenn a rendet, ami nagy munka volt, mert a hajóállomás elé nagy közönség gyűlt össze, akik között különösen nagy számmal voltak a hölgyek.

Pontban tíz órákor megérkezett a királyné fogata. Kétten ültek benne: ő és Stana Gyorgyevics. A királyné, kezében két virágcsokrot tartott. Ekkor érte a tetőpontját a lelkesedés kitörése. A nők és férfiak sirtak, míg a királyné egyre mosolyogva kezét nyújtott egyeseknek, sokakat megölelt és megcsókolt és folyton köszöntötte a tüntetőket. Mikor a hajóra szállt, újból és újból visszafordult a már elmúlt tömeg felé, melyen meghajította magát, zsebkendőjével intett s ezzel mintegy a lelkesedést újabb és újabb kitörésre ösztönözte a közönséget.

A hajón a társaság tisztjei fogadták s miután bemutaták magukat, a királyné ismét integritni kezdett a közönség felé és hol nevetett, hol pedig hajlongott. A jelenet nagy fontosságához képest nem volt elég benne a komolyság sőt sok tekintetben rossz benyomást is tett, de szépsége és szeretetreméltó modora mindezt felejtette.

A királyi anyjának száz meg száz jó barátja érkezett a helyi gőzösen Belgrádból. — A kikötőhöz vezető utakat, a hol a királyné hajóra száll, a rendőrség elzárta. Számos hölgy érkezett ép e perczben Belgrádból, pompás csokrokat hozva magukkal.

A királyné tegnap könyvek között, keserű panaszkodással a regenseket, a kormányt és névszerint Riszticsot.

Ma érkeztek Belgrádból a küldöttségek. A belgrádi nőegylet, 30 hölgyből álló küldöttség által három értékes koszorút küldött. A kereskedelmi legyet küldöttsége, mely Belgrád legelő és legyekintézetét kereste ki, és iparosaiól áll, ezüst babékoszorút hozott. Megérkeztek továbbá az egyetemi hallgatók és a tanárképzőintézet küldöttei. Zimony utcáin nagy embertömeg hullámozik.

A királyné bucsuja a belgrádi hölgyektől, mely az Európa szállóban, a királyné szalonjában történt, megható volt. A hölgyek hangosan szorgoskodtak a királyné kezét és ruháját szegélyt. A királyné kérte Horvát tábornokot és másokat, hogy óvják meg fiát az albaratóktól. A királyné tegnapi ebédjén 19 belgrádi hölgy vett részt.

Háboru ellen.

Mig a hatalmasságok egyre-másra késztőlnek a háborura, új és új öldöklő fegyverekkel látják el hadseregeiket, addig a moralisták és filantrópok béke-kongresszusokat tartanak, különösen pedig sok okos cikket és könyvet írnak a háboru ellen.

Most Björnster-Björnson ismert norvég író emeli föl szavát a vérontó háboru ellen egy előszóban, melyet egy svéd írónak „Törvény legyen és ne háboru“ című könyvéhez írt.

Björnson határozottan kikel a háboru kalamitái ellen. A háboru — írja többi közt — ép úgy, mint a béke az emberi szelvényben gyökeredzik. A háboru mindaddig nem lehet megszüntetni, míg meg nem szüntetik azt, hogy az emberek a háborura gondoljanak. De a hadviselés mesterségét még mai napig is tanítják és tiszteletben tartják az iskolákban, dicsőítik a történeti tankönyvekben és hazafias dalokban. A hölgyeket elvakítja a katonai uniformis és a katonazene.

Ha a háborukra és hadi előkészületekre fordított tanulmányozásoknak csak egy huszadrészt atkalmaznák arra, hogy a béke eszméit hintsük el az anyák és gyermekek kebleiben, ez a huszadrésznél igyekezet sokkal nagyobb győzelmeket vívna ki, mint valamennyi hadi tudomány összevéve. Akkor úgy bántanák a háboruval, mint a ragadozó állattal, a mely kiszabadul az erdőből s az emberek által megmivelt földekre veti magát s a melyet az emberek körül fognak és agyonvernek.

Következésképp először el kell magunktól dobni a háboru gondolatát s a béke gondolatával kell foglalkoznunk; be kell szüntetni az olyan történelmi előadásokat, a melyek a véres háborukat dicsőítik s helyettük be kell hozni a népek történetét, a mely a központi élet ezer és ezer győzelmét adja elő s a mely azt tanítja, hogy a népek békés munkája tartja fenn az emberi társadalmat, s föntartja dacára a háboruaknak. Az újabb nemzedékeknek azt kell megtanulniuk, hogy mit adtak nekünk a jó erkölcsök, törvények, műveltség, szabad gondolkodás és igazság. A háboru soha sem mozdította elő a földvilágosodást és műveltséget; a háboru a vad emberek korából datálódik, mikor az emberek még egymást falják. A népvándorlás korában a háboru nem volt egyéb, mint a földterületeknek, nőknek és raboknak rabló támadások után való elfoglalása, a feudalizmus idejében pedig nemes „mesterség.“

Jelenleg a hadsereg mesterséges eszköz arra, hogy az ember nyers ereje kultiváltassék, de visszaél nevével, mikor magát a „béke fönttartójának“ nevezi, mert tényleg nem tesz egyebet, mint ápolja a háboru iránti szenvedélyt.

Björnson azt tartja, hogy a nemzetek és államok közt fölmértlő viták és félreértések eldöntésére elégséges volna a választott bíróságok erkölcsi tekintélye.

Jelölés pártkörben.

Mint Budapestről írják a függetlenségi és 48-as pártkör kedden délután 6 órákor értekezletet tartott, melyen bejelentették, hogy Csongrádon a függetlenségi és 48-as párt urnapiján értekezletet tart, melyre a pártkiküldöttjeként Hentaller Lajos és egy még felkérendő képviselő fog leutazni.

Eötvös Károly bejelentette a pénzügyi bizottságban követett eljárást, a melyet a párt holnap tartandó értekezletén fog tárgyalás alá venni, amikor is a közigazgatás tárgyában egyes előzetes kérdések lesznek napirenden.

A közigazgatási törvényjavaslatnak tárgyalása a folyó hó 26-ikán tartandó értekezletre tűzve, a párt a ház alakulását illetőleg a következő — jelöltségben állapodott meg:

Jegyzővé: Madarász József.
Igazságügyi bizottság: Polónyi Géza, Horváth Ádám, Boda Vilmos.
Pénzügyi bizottság: Eötvös Károly, Helfy Ignác, Pázmány Dénes.
Közlekedési bizottság: Törs Kálmán, Meszlényi Lajos Papszász Károly.
Közülati bizottság: Kiss Albert, br. Jeszenszky László.
Kérvényi bizottság: Simonfay János, Vécsey Endre.
Gazdasági bizottság: Isaák Dezső.
Naplóbíró bizottság: Gencsy Albert, Nagy Ferencz, Beniczky Árpád.
Védező bizottság: Thaly Kálmán, Tóth Ernő.

Könyvtár b.: Lukács Gyula.
Mentelmi bizottság: Szadovszky József Szalay Károly.
Számvizsgáló b.: Bornemissza István.
Zárszámadási bizottság: Hentaller Lajos, Vályi Árpád.
Közigazgatási b.: Eötvös Károly, Szerdkényi Nándor, Justh Gyula.
Közigazgatási b.: Petrics Ferencz, Zoltán János, Kun Miklós.

Megvagdalt trónörökös.

— Új adatok —

Az orosz trónörökös ellen elküvetett merényletre vonatkozólag előkelő moszkvai körökben a következőket beszéltek:

A pétervári udvari körök kezdettől fogva idegenkedtek attól a gondolatától, hogy Miklós trónörökösét fivére György nagyherceg is elismerje utjára. Különösen azt helytelenítették, hogy a hercegek mellé Baziatinsky herceg kivételével nem megállapodott, komoly férfiak adtak kísérekül, hanem ugyszólván csupa fiatal világfit, a kik könnyelmű életmódjukkal bizonyos foku renoméra tettek szert a társadalom előtt.

Onon állítólag alig tudta bevárni azt az órát, mikor a nagyherceg könnyelmű kíséretével Indiát elhagyja, Baziatinsky herceg komoly, jó szándékú tanácsait s mérsékelt befolyását a könnyen gondolkozó fiatal urak között nem tudta érvényre juttatni.

Hogy milyen épületes dolgokat műveltek ezek a fiatal emberek utközben, legjobban bizonyítja az, hogy uton-utófélen elkezdtek egymást ökleikkel gyomrozni s a földhöz vágni.

György herceget ilyen boxolás közben úgy hasba lökték, hogy az amugy is gyöngédköd nagyherceg egészen meg rosszabbra fordult. A trónörökösét vívó hajó tisztjei között oly éles viszályok törtek ki, hogy az egyik tiszt emiatt föbe akarta magát lőni.

A helyett, hogy a nagyherceget utközben valami komoly, érdemes dologra figyelmeztették, vagy tanították volna, léha civizdósokkal meg rendetlenkedésekkel pocskoltak el az időt. Japánban időzésük alatt sem törődtek e könnyűtúrt világiak mással, nem kerestek mást, mint az érzécsiklandó élvezeteket.

Azt, hogy a trónörökös társaságában vannak, figyelembe sem vették.

A kíséret tagjai közül többen úgy be voltak rugva, hogy ugyszólván a lábaikon sem tudtak állani. Részeg fővel beakartak hatolni a japániai szent templomába s eközben és ezért összeszólkaztak az örökök. — Ez a dolog mélyen sértette a japániai valóságos öröklét. A civizdósok az lett a vége, hogy a trónörökösét megtámadták.

A fiatal urak visszatérő magaviselete meg magát a japáni kormányt is kihatárodról s ennek tulajdonítható az, hogy nem törődtek ennyira a beteggel, a mennyire törődni kellett volna oly férfival, aki egy velük barátságban élő uralkodónak a fia.

Erdélyrészi kilenczedik tenyészkiállítás.

Használati lóvasárral és díjazással összekötve, Kolozsvárt, 1891 augusztus hó 28, 29 és 30-án a sétatéren rendezi

az Erdélyi Gazdasági Egylet Állatkiállítási Szakosztálya.

1. A kiállítás célja kizárólag az erdélyrészi állattenyésztés fejlesztése és emelése

lévén, ennelfogva csakis a régi Erdélyben (tehát a volt u. n. kapcsolt részeket is kizárva) született állatok lesznek arany-, vagy pénzdíjjal jutalmazhatók. Kivételt e tekintetben csakis a 10-osztálynak „B) Nem telivér lovak“ cz. a. felsorolt 1, 2, 3, 4, 5. alcsoportjaiba sorozható lovak, valamint a közösbikák képeznek.

4. Másutt tenyésztett állatok ugyan szintén bemutathatók, de csakis dicsőítő oklevelet nyerhetnek.

3. A díjak két kategóriára oszlanak: aranydíj (frankokban) főleg a nagyobb birtokosok részére és pénzdíj (bankjegyekben) kizárólag kisebb birtokosok részére. Kiseb birtokosok alatt értetnek azok, kiknek birtokuk 50 holdat meg nem halad; azoknak ide számíthatnak a gazdasztek, lelkesítő tanítók és körjegyzők is.

Ha a kisebb birtokosnak arra való látja van, akkor az a kifizőtt aranydíjra is versenyezhet, de nem megfordítva.

Hogy a díjkategória iránt kétség ne támadjon, a bejelentési ívben a következőkére foglaltatnak: a kiállító neve és címlása? a kiállító birtokának nagysága, holdai szerint?

4. A kiállítás a következő osztályokból áll:

I. osztály: Ló.

Ezen osztály díjai az államsegély eddigi részleteiből és a kolozsvári löverseny-alapból e célra felajánlott, szintén állami adományból, vannak dotálva.

A) Erdélyben született angol telivér lovak:

Aranydíjak: 300, 200, 150, 100 és 50 frank.

B) Nem telivér lovak:

1. Nehéz teher alá való háts lovak: Aranydíjak: 250 és 200 frank.

2. Könnyű teher alá való háts lovak: Aranydíjak: 200, 150, 100 és 50 frank.

Pénzdíjak, első sorban csikós kancáknak: 100, 75 és 50 forint.

3. Hámos lovak 15-2 h. markoson (163 cm.) feltű:

Aranydíjak: 300, 200, 150, 100 és 50 frank.

4. Hámos lovak 15-2 h. markoson (163 cm.) alól:

Aranydíjak: 200, 150, 100 és 50 frank.

Pénzdíjak, első sorban csikós kancáknak: 100, 75 és 50 forint.

5. Gazdasági lovak csikós kancái: Aranydíjak: 100, 75, 60, 50 és 40 frank.

Pénzdíjak: 50, 25 és 15 forint.

A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kifizetve. Ha azonban a kisbirtokosnak arra való látja van, akkor avval az aranydíjra is versenyezhet.

A fenn elősorolt alosztályokban csak oly ló versenyezhet a díjakra, mely az illető erdélyrészi kiállításnak legalább egy év óta, bona fide, tulajdona.

Magától értetődik, hogy ivartól megfosztott állat sem a ló-, sem más osztályban a tenyészállatok csoportjában nem versenyezhet és ennelfogva sem díjat, sem dicsőítő oklevelet nem nyerhet.

II. osztály: a) Erdélyi magyar szarvasmarha.

Cak tisztavért állat díjazható.

1. Tenyészbika, 3 évesen feltű:

Aranydíjak: 300 150 100 és 50 frank.

Pénzdíjak: 100 50 25 és 15 forint.

Hat évnél idősebb tenyészbika csak dicsőítő oklevelet nyerhet.

Talán ha Rikárd ur megtudná, hogy miféle történetet tudok az anyjáról elterjeszteni, hajlandó volna egy jó adag pénzzel bötönni a számát.

— Hát ha a testvérek kézen közön elvernék — a mi szerintem bizonyosabb a pénznel? — kiáltja Dorka indulatosan.

— A mi érvelésünk olyan körben forog mint a czirkuszban a lovak — jegyzi meg Hammond ur kedélyesen. Ismételek, hogy ha nem kapok pénzt — jó, akkor meg-rakhatnak az igaz — de bosszút állok!

— Csak nem képzeli, hogy azok inkább elhagyják a maga stíletlen beszédét — mint az anyjuk szavát és az enyémet? — mondja Dorka.

— Ah, ah, — majd meglátjuk! — De nem hiszem, hogy maguk kielégítőleg tudnának hazudni! — Ez a baj ha az ember olyan túlságos becsületes — nem képes egy kis ártatlan hazugságot olyan nyugodtan és kényelmesen elmondani, a hogy szeretné. El-veressenedne vagy elfehéredne, vagy ki tudja miféle bolondos színt váltana; én magam is voltam annak a helyzetben. Holt kisasszony én azt gondolom, hogy magát és az öreg asszonyt jól beföntam, — mert lássa — magok nem mernének engem hazugságban — hagyni.

— Magának pénzre van szüksége ugy-e? — mondja Dorka. Ne beszéljen nekem olyan bolondokat, hogy a Harvest kisasszonyon való bosszu hozta ide.

— Meglehetősen eltálatla — mondja az ember utalatos mosollyal.

— Jól van; ugy hát az egész dolgot az ügyvédem kezébe teszem. Nagyon ügyes ember lesz — ha ő belőle ki tud valamit venni.

(Folyt. köv.)

AZ „ELLENZÉK TÁRCZAJA“.

1891. Május 21.

Az a leány.

Angolból fordította: Ámica

XXX.

(Folytatás.)

(76)

— Természetesen, ismétli a leány melegséggel; de mindennek van egy bizonyos határa.

Egy pillanatra Ffolliottné zavarba jön. Végre elhatározza, hogy csak egy kis szerelmesség között szokások civizódás az egész, — Bryán akaratos, mindig az volt. És elhatározza, hogy igazítsák el egymás közt, ő nem fog bele avatkozni.

Dorka tudja, hogy Bryán sokkal loyálisabb minthogy arról a titokról beszéljen az anyjának, melyet még az ő kérdése és rábeszélése sem tudott belőle kicsikarni; tehát, gondolja magában, legalább a szegény beteges asszonyhoz hű lehet, ki gyengeségében és tehetetlenségében kénytelen volt egy idegen fiatal leányba helyezni bizalmát. Nem, történnék bármi, titkát nem fogja elárulni soha.

— Reményem édes gyermekem, hogy idővel minden rendbe jön — mondja Ffolliottné kevés színet után. Hol később hű és igaz szerelmem van, ott — mi az?

Mind a ketten megrettentek. A porondos kocsi-uton férfi csizmak ropogását hallják, aztán az első ajtóhoz vezető kölépőskön topogást, s valaki meghuzta a csengettyűt.

— Ez Bryán! — mondja Dorka felugorva.

— Nem ő; Bryán lóháton ment el. — Az igaz, hogy a lovát az istállóban hagy-

hatta; de tudod Dorka, ő nem csemetne, ő mindig elviszi a kulcsot magával.

— És nem csoszogna ugy a lábaival, — mert a sártakarítót használná — mondja a fiatal leány.

— És még nem várom ötet — jegyzi meg az anyja.

A künt levő férfi köhög.

— Ez nem Bryán! — kiáltja mind a két lady.

— Vendég — tevé hozzá Ffolliottné fáradtan.

— De ki az aki ilyen zakatát csinálna a lábával? — Valami neveletlen férfi lehet.

Stebbing az előcsarnokba megy és kinyitja az ajtót. Ekkor egy férfi és a Stebbing hangján vitakozás foly.

— Ez vendég — ismétli Ffolliottné, remélve, hogy nem ötet keresi — hanem Bryánt — a ki távol van.

Az utolsó tíz percz nagyon felizgatta, s nincs kedve őrös beszélgetést folytatni.

Stebbing kinyitja az ajtót s egy tálcán névjegyet hoz be.

— Madam, ez az ember kíván Sir Bryánt — mondja, hogy megvárja. Be-eresszem?

Ffolliottné elveszi a névjegyet s olvassa — „Hammond Joscelyn ur.“ — Ez a név nem mond neki semmit — mert nem ismeri.

De Dorka nem tudja megállani, hogy meg ne rettenjen; de szerencsére sem az egyik sem a másik nem veszi észre. Ez a név mindent megfejt előtte.

— Stebbing, miért ne engedné meg, hogy várjon ha valami dologban akar a fiammal beszélni? — mondja Ffolliottné.

— Madame, olyan rossz kinezést embernek látszik — ellenretét Stebbing.

— Megengedi, hogy én beszéljek vele?

— mondja Dorka nyugodtan — ki önuralmát egészen visszanyerte.

En magam is látni akarom azt az embert; egy kéregető naplopó, azonban beszélni akarok vele egy olyan személyről, aki iránt némi jóindulattal voltam.

Dorka habozik midőn ezt mondja, s Ffolliottné mosolyog.

— En azt hiszem Dorka, hogy te időnek és pénznek a fele részét a mások felsegítésére fordítod; de nem akarsz várakozni addig míg Bryán haza kerül? Ugy látszik, hogy Stebbingnek nem tetszik a kinezése.

— Oh, az egész más! de én ösmerem! Már láttam ötet és beszéltem vele — mondja Dorka élénken. Stebbing, lesz szives megmondani neki — maradjon Stebbing, én magam megyek. Szabad? Kérdi Ffolliottné felé fordulva.

— Menj édesem ha tetszik!

Hammond Joscelyn ur meg van lepetve midőn Holt kisasszonyt meglátja. Eszébe jut annak a pompás izmokkal bíró fiatal athletának a szavai hogy ha megtudja, hogy a Holt kisasszony közelébe merészel menni, a falhoz veri a fejét.

— En nem a kisasszonyt icserekem jegyzi meg az ember.

— Tudom. De azért itt vagyok, és azt kérdezem, hogy mit keres itt Hammond ur?

— Sir Ffolliott Bryánnal akarok beszélni.

— Mjért? Bár mit akarna neki mondani, nincs semmi bizonyoság a kezei között. S ha ösmeret Sir Bryánt, akkor tudná, hogy szigorú büntetést kapna tőle azon szemtelenséget, hogy ide mert jönni!

— Igen de én az ilyesmiről nem tudok semmit. S ha azt próbálná velem tenni, azon venné észre magát, hogy rosszul járna.

Kolozsvárt, 1891.

2. Községi bikák.

Pénzdíjak: 100, 75 és 50 forint.
Hat évvel idősebb községi bika csak dícsérő oklevelet nyerhet. Községi bikák más díjakra nem pályázhatnak.

3. Bika, 2—3 éves:

Aranydíjak: 150, 100 és 50 frank.
Pénzdíjak: 50, 25 és 15 forint.

4. Bika, 1—2 éves:

Aranydíjak: 150, 100 és 50 frank.
Pénzdíjak: 50, 25 és 15 forint.

5. Gulyabeli tehén:

Aranydíjak: 150, 100, 70 és 50 frank.

6. Fejős tehén:

Aranydíjak: 100, 50 és 30 frank.
Pénzdíjak: 60, 40, 25, 15 és 10 forint.

7. Űző, 2—3 éves:

Aranydíjak: 70, 50 és 30 frank.
Pénzdíjak: 25, 15 és 10 forint.

b) Erdélyi hegyi barna marha (riska) bikák, tehén és üszök díjazására:

Első díj: 80 frank:

Második díj: 50 frank.

A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitéve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

Külön díjak:

A „6. Fejős tehén” című alosztályban 100 frtot tűzött ki Kolozsvár sz. kir. városa, melyre kolozsvári kisbirtokosok — azaz olyanok, kik legfeljebb 50 holdnyi gazdasággal bírnak — pályázhatnak.

Első díj: 50 frt, a tulajdonos-kiállító saját nevelést tényszerűen.

Második díj 25 frt. Harmadik díj 15 frt. Negyedik díj 10 frt, oly tehénért, mely legalább egy év óta van a kiállító tulajdonában.

Jutalom a viszonylag legjobb állatnak is adandó, ha legalább 5 tehén van kiállítva.

8. A kis tenyésztők legjobb borjas tehénének díjazására gr. Bánffy György díja 60 frank.

III osztály: Idegen fajtájú szarvasmarha.

Csak tisztavérű állatok díjazhatók.

1. Bikák:

Első díj: 60 frank.

Második díj: 30 frank.

2. Tehének és üszök:

Első díj: 60 frank.

Második díj: 30 frank.

Ezen díjakra minden birtokos, különbség nélkül, pályázhat.

IV. osztály: Bival.

1. Bikák:

Díjak: 150, 100 és 50 frank.

2. Tehének és üszök:

Díjak: 100, 80 és 50 frank.

Ezen díjakra minden birtokos állítja, különbség nélkül pályázhat; azonban bikák csak 4 éves korig versenyezhetnek, vénebb bikák csak dícsérő oklevelet nyerhetnek.

V. osztály: Juh.

Kiállítandó legalább 5 drb. 1 kossal.

1. Hazai fajta:

Aranydíjak: 100, 75, 50 és 25 frank.
Gróf Bánffy György díja: 40 frank.

Pénzdíjak: 15 és 10 forint.

2. Idegen fajták és keresztezések:

Aranydíjak: 30 és 20 frank.

A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitéve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjra is versenyezhet.

(Vége, köv.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 21.

— Erdélyi Irodalmi Társaság.

Az Erdélyi Irodalmi Társaság III-ik ünnepélyes közgyűlését f. hó 24-én (vasárnap) d. e. 10 órakor tartja meg a kereskedelmi akadémiá disztérmben. A felolvasások sora a következő: Kuun Géza gróf: Elnöki megnyitó. Csernátóni Gyula: Titkári jelentés. Jakab Ödön: Egy szenvedőnek. Költemény, Szász Gerő: Emlékezés Szabó Károly tiszteletre tag fölt. Fanghne Gyujtó Izabella; Az új cizimert Elbeszélés. Hegedűs István: Bucsu, költemény.

— Kicsinyek öröme. Bleier József

e közkedveltségű táncmester nagy örömet szerzett tegnap a tanítványainak. Majális rendezett a lövöldében, melyen igen nagy és előkelő közönség vett részt, főképp a tanulók szülei és ismerősei. A lövöld körüldjén öt óra után már nagy csoportokban hullámozt a mindkét nembeli gyermek gárda, s türelmetlenül várta, hogy Lajos bácsi (Pongrácz) rázendítsen az első nótára. Bleier maga rendezte az összes táncokat. Francia negyessel kezdtek, 33 ifjú pár állott fel. Izléssel és meglepő szépen lejtették a négyest s utána a csárdást. Majd körtáncokat jártak ritka ügyességgel. Nyolcz óra felé a terembe vonultak be, s ott folyt a tánc még nagyobb animóval mert itt már néhány felnőtt is közéjük elegyedett. Nagy tetszést keltett He-

gedűs és Kővári kisasszonyok meglepően szép magántáncza. Különösen Kővári Imát viharosan tapsolták gyönyörű tánczárta. A kis gyermekek által bemutatott szép eredmény arról tanuskodik, hogy Bleier József valódi mester a táncztanításban, s nemcsak tánczolni tanít, hanem jelentékenyen elősegíti a gyermek testtartási ügyességének kifejlődését is. A sztlők mindenike kifejezte elismerését a derék tánczmesterek. A kedélyes és élénk mulatságnak 11 óra felé volt vége.

— **Színház hírek.** A nyári színdíny már legközelebről tetemesen fel fog élénkülni, érdekes újdonságokkal és érdekes vendég szereplésekkel. — A jövő hét elején Prielle Cornelia asszony kezdi meg vendégjátékát; a művésznő ez alkalommal meg fogja mutatni híressé vált legújabb szerepét, a „Nagy-mama”-t, Csiky Gergely új vígjátékában, melyet most fognak először adni a kolozsvári színpadon. Prielle Cornelia asszony vendégjátékait mindig örömmel és nagy érdeklődéssel fogadják közönségünk; és a Nagymama bemutatása ezt az érdeklődést kétségek nélkül még fokozni fogja. A nyári színház közlelbi újdonságai közül felemlítjük a „Szini tanoda” című énekes bohózatát mely a népszínházban nagy sikert aratott, és nálunk is gondos előadásban fog színe kerülni. A másik fényes sikernek ígérkező újdonság: „A megboldogult, Bisson renkiúlv mulatató vígjátéka, melynek hatása talán még zajosabb lesz, mint a milyent a kiadó szerző „Válás után”-ja ért el. Az új darabokra a társulat már a napokban megkezdte az előkészületeket.

— **A gyógyszereszek majálisára,** mely holnapután tartatik meg a lövöld helyiségeiben felhívjuk a közönség figyelmét. A majális tekintve az ügybuzgó rendezőség szorgalmas előkészületeit, az ideai mulatságok egyik legszebb legérdekesebbjének ígérkezik.

— **Rendőri hírek.** Inget lopott ma délbén Sándor Gligor kmonostor kétvázki jómádar. A rendőrség tekintettel a beált meleg időkre hűvösre vitte. — Murai József kereskedő abból az elvből kiindulva, hogy nyáron minden bokr szállást ad, a muzeum kertben fogadott szállást éjjel álamban levetkztették s ellopták ruháját. Reggel pongolyában panaszkodott a rendőrségnek. — Bónes Károly bérkocsis beverte Meray Mihály baromvásártéri r fejét. A koponya repesztő bűnhődni fog. — Éjj pillangók számmal fogdostattak össze a lefolyt éjnek éjszakáján.

— **Pályázat tűzoltóságra.** Egy városi fizetési tűzoltói állás tisedésbe jött, kik ezt elnyerni óhajtják, bizonyítványukkal felszerelt kérelmeket legkésőbb e hó 29-éig Vaszy Zsigmond felügyelőnek, a tűzoltó lak-tanyán adják be.

— **Majális.** Montbach Sándorné, sz. br. Wesselenyi Mária urnó védnőksége alatt az ev. ref. egyház jávára Választanon fedett helyiségbén május 30-án zártkörű majális rendezték br. Bánffy Albert elnöksége alatt.

— **Pályázatok.** A kolozsmonostori gazd. tanítóintézet konviktusánál 8 állami alapítványi ösztöndíjas (ingyenes) hely I. éves erdélyrészi ifjak által betöltendő. Részletesebb feltételek a hivatalos lap mai számában olvashatók. — n-nyedi és marosújvári járás-bírósnál joggyakorlók állások. Csikmgyeai államépítészeti hivatalnál utmesterei állás.

— **A nagyszabeni ügyvédi kamara** részéről közhírré tették, hogy dr. Schvabe Gyula nagyszabeni ügyvéd elhatározása folytán töröltetett a kamara lajstromából a irodája részére az elhalasztatlan teendők végzésére dr. Kádebb Oszkár nagyszabeni ügyvéd neveztetett ki gondnokul.

— **Munkácsy Mihály új festménye.** Alig, hogy Munkácsy Mihály a berlini képművészeti kiállításból Párisba visszatért: azonnal egy nagy festmény kompozíciójába fogott. A mester új alkotása mely kétségen kívül nagy feltűnést fog kelteni bibliai kép és a Krisztus-ciklushoz tartozik. A mult pénteki recepczió alkalmával, Munkácsy műtermében már látható volt az új festmény első nagy skizze, mely már magában vére is megkapó, hatalmas alkotás. A műtermében közel kétszáz ember volt jelen bámulva a remek vázlatot és detaillokt ostromolva a művészt, a ki azonban mint rendezés, most is nagyon szűkszavú volt. Az új festmény, mely Krisztust tanítványai közt ábrázolja, majd egy méterrel lesz hosszabb és szélesebb, mint a „Krisztus Pilátus előtt” Munkácsy ki időközben a „Honfoglalás” képen is dolgozik, két év alatt akarja az új Krisztus-képet befejezni, mely elkészülte után beutazza egész Európát és Amerikát és csak azután jut rendeltetési helyére, állítólag a berlini képtárba.

— **Gyilkos olaszok.** A vajdahunyadi kapitányság távirálal értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy ott két olasz tegnapielőtt gyilkossági kísérletet követett el s azután megszöktek. Miután a vajdahunyadi kapitányság azt hiszi, hogy a tettesek a főváros felé vették útjukat, kéri a fővárosi kapitányságot, hogy indítsa nyomozást.

— **Sikkasztó huszár-főhadnagy.** Szegeden oly szégyenletes dolog történt, a mi az egész várost mélyen megbotránkoztatja. Kémárky Béla huszár-főhadnagy, a tisztikar egyik előkelő tagja, mint tudósítók táviratja, ezer forint legénységi pénz elikkasztása után onnan megszökött. A sikkasztó főhadnagy szenvedélyes kártyás volt és a pénz-tárból hiányzó 1000 forintot is állítólag szintén elkátyázta. Mindent elkövettek a jóka-

rói, hogy megmentse, de sikertelenül. Utóbb a főhadnagy engedély nélkül Bpestre ment, hogy pénzt szerezzen. Ezért a vétségért hat napi szabadságot kapott. Most azután egy-szerre eltűnt s levelet hagyott hátra, a melyben tudatja, hogy nagynénjéhez utazik, ki talán meg fogja menteni. Azóta nyoma vesztett. Már a hadbírósg előtt van az ügye és a csendőrség kiadta ellene a köröző-levelet.

— **József főherczeg** holnap este hat órakor érkezett Borosjenőre. Aradra, Az ünnepeket Kis-Jenőn töltötte a népszerű főherczeg. A templomban, melynek kegyura, misét hallgatott s mindkét napon nagy ebédet adott. A gazdaságát is bekocsizta. Vasárnap megjelent a kisjenői népmulatságon, a hol többeket megszólított s a mulatók közé csukorkákat szórt. Utóbb különvonalattal bankuti pusztájára rándult, megnézni a minta-birkatelepet. A főherczeg szerdán reggel viszontlátik Borosjenőre.

— **Torontál vármegye nábobjai.** Torontál vármegyében 295 virilis s választott törvényhatósági bizottsági tag van. A virilisek közül a most összeállított névjegyzék szerint — 5000 frtnál több adót a következő nagybirtokosok fizetnek: Gróf Batthyány József 8886 frt, Back Bernát 7336 frtot, Bobor Gyula 6212 frtot, Budisin Gavra 5681 frtot, gróf Csekonic Endre 84,602 frtot, Csávossy Ignác 12,125 frtot, Csávossy Gyula 5227 frtot, Deutsch Lajos 21785 frtot báró Gerliczy Ferenc 7606 frtot, gróf Harnoncour Felix 40,703 forintot, Haasz Jakab 21,785 frtot, József főherczeg 8 fensége 9225 frtot, gróf Karácsonyi Aladár 17,604 frtot, gróf Karácsonyi László 11939 frt, Kohner Henrik 7930 frtot, Lederer Arthur 9857 forintot, Lipthay Frigyes 5913 frtot, gróf Nákó Kálmán 10,957 frtot, báró Nikolics Feodor 6032 frtot, gróf Pejacsevics Péter 22,888 frtot, Róbert pármái herczeg 24,378 frtot, gróf Szapáry Géza 7016 frtot és Wirtenberg Gyula 5179 frtot, gr. Karácsonyi Jenő 30,315 frtot. E szerint Torontál vármegye virilistái közül 24-en fizetnek 5000 frtnál több adót.

— **Az aradi postarablógyilkosság** elkövetésével — mint lapunkat értesítik — újabbán Bene Lajos Tódort, az aradi vasúti állomás restaurációjában alkalmazásban volt pinczért gyanúsítják. Bene, a ki az alatt a czim alatt, hogy napi keresményéből 50 krt tesz naponként a postatakarékpénztárba, mindennapos látogatója volt a vasúti postának s a gyilkosság után gyanus körülmények között tűnt el Aradról. Eltűnése előtt erősen kölkezet s pinczértársainak kölcsönöket ajánlott fel, Benét a rendőrség keresteti, de eddig eredmény nélkül. A gyanúsított pinczér izmos, magas, szőke ember, rövidlátó és feltűnően vad természetű.

— **Izgatók körlevelek Orosházán.** Levelezőnk írja, hogy a szolgabírói hivatalnak lithografizott körleveleket szolgáltattak át, melyek Budapesti postán küldték a munkásokhoz. A körlevény munkásbarát aláírással van ellátva és arra buzdítja a földműveseket, hogy semmi szin alatt ne engedjenek. Az ügy vizsgálatára Oláh Györgyöt küldték ki.

— **Velocipédon a világ körül.** Kedden érkezett Bécsbe Keller-Krausz Vendel orosz túérkapitány, a ki tíz hónapos utazást tett vaspáripán, Oroszországot, Szélezát, Afrikát, Franciaországot, Olaszországot és Ausztriát jára be. Nisni-Novgorodnál rablók támadták meg őket. Európában 9000 kilométernyi utat tett meg és minden ország vaspáripái nagy kitüntetéssel fogadták. A kapitány Bécsből már tovább utazott Kovnoba hol ezrede állomásozik.

— **Ugráló halott.** Székesfehérvárott nagy riadalmat okozott egy hentes mester hirtelen rosszulléte. Orvost hívaták, a ki szivszelhűdés következtében beált halált konstalt. A halottnak hitt hentest kocsi-ra tették. A kocsi az uton jól összerázta, hogy magához tért s mintha semmi baja sem esett volna — maga ugrott ki a kocsi-ból.

— **Jelenet egy párisi szerkesztőségben.** Mint Párisból távirják a 18. kerület maiereje kedden délután a „Lutte” szerkesztőségében ment, mely lap hevesen megtámadta. A „Lutte” főszerkesztője két revolverlővést intézett a maire ellen, a nélkül, hogy találta volna. Azután letaszította a lépcsőről, úgy hogy fején súlyos sérülést szenvedett.

— **Emberölő sáskák.** Algirban, a sáskajárás ez igazi hazájában hallatlan eset történt. Azt írja a N. W. Tagblatt, hogy egy embert úgy eleltek ott az utatolós rovarok hogy a boldogtalan nem tudott ellenük védekezni s valószínűleg fulladás következtében meghalt. Az eset annál szenzációsabb, mert a kiről szó van, az nevezetes valaki s éppen a sáskajárás tanulmányozására küldte ki a francia kormány. Kuncel d'Herkulais a neve a derék természetudós. Kint koborolt a sáskák által elelpett földeken s egyszer csak a nagy hőségben ellankadva elszunyadt. Alkalmasint itt lepte meg a milliárd sáska s hirtelen úgy körülvetették hogy a tudós már nem szabadulhatott. A jelekből következtetve erős önvédelmet fejtett ki, de hiába. Meggyújtotta a füvet és sok ezer sáskát össze-tiport, de végre is kifáradva esett össze. Ekkor a rovarok eleltek s haját, szakállát meg a gallérát összerágták. A szegény tudós ilyenformán nagyon tragikus halált halt.

— **Gyermekeztető anya.** Ráczekeven a nyomor és a szenvedés egy kétségbeesett asszonnyal rettenetes gyilkosságot követettett el. Cserna Sándornának hi-ják a szerencsétlent, ki ügyefogyottsága miatt még napjában sem járhatott s e miatt három kis gyerme-

kével együtt magát is a halálnak szánta. A napokban végső kétségbeesésében mikor már gyermekei az éhségtől nem tudtak hová lenni a legidősebbet, egy három éves leányt, anyakába kötötte, a másikat hátára vette, a harmadikat pedig karjával magához szorítva neki ment a Dunának. A szerencsétlennek holttestét a víz nemokára partra vetette, úgy temették el őket a város költségén.

— **Vasúti baleset.** Rómából strgonyzik: A Róma mellett levő Szent-Pál pályaudvaron ma délelőtt egy katonákat szállító vonat téves váltóállítás következtében össze-ütközött a vágányon álló tehervonattal. Harminczhat katoná könnyű sérülést szenvedett; sok teherrakos felborult. A megsebesült katonák, három kivételével, kiket kórházba szállítottak, tovább utaztak Campo Braccinóba.

— **Dinamit robbanás.** New-Yorkból jelenti egy távirat, hogy a New-York és Tarrytown közt közeledő vasúti vonaton dinamitrobbanás történt. Két amerikai és nyolcz olasz meghalt, többen megsebesültek. A rázkodás messze földre volt érezhető.

— **A japán merénylete.** Az orosz udvari körökben elterjedt verzio szerint a trónörökös a nélkül ment be egy buddhista templomba, hogy cipőit levetette volna. Ez ellen a bonc tiltakozott, mire a templom őre kardot rántott a trónörökre. Más hírek szerint a merénylet egy mulatóhelyen történt, hol a cszárévis kísérőivel együtt nem a legszebben viselte magát. A sok szárnyaló hír közt egy olyan is röpköd, hogy a cszárévis maga kérte, miszerint a merénylet japáni törvények szerint bánjanak el, a mely esetben valószínűleg föltmentik mert a cszáréviset nem ismerte s nem merényletet akart elkövetni, hanem a rendet akarta föntartani. Végre még egy röpködő hír; a cszár táviratát utón fiának és kíséretének szigorú dorgálást köldött indiszkre-cziójáért.

— **Keresztényüldözés Kínában.** A keresztényüldözés felől, mely Wuhu, kínai kikötővárosban napirenden van, egy Shangaiból jövő távirat a következőket jelenti; a csőcselék előbb a katolikus templomot döntötte romokba, majd a vámhivatalnok lakoházát gyújtotta föl, s nem nyugodt, míg az épület egész a föld színéig le nem égett. Ezután a brit konzul palotáját kitosztották, majd fölgyújtották. A konzul és neje szerencsére idejkorán értesültek a támadás felől s kínai ruhákban menekültek a palotából.

Szerkesztő postája.

Öltözköznék Elkésett újdonság többé nem új donsg A mi 18-án történt, arról valamivel korábban kell referálni mint 21-ike. E hír most már elvesztette actualitását

Z-ido felicitat Kolozsvárt.

Egyik kolozsvári izraelita polgártársunktól vesszük és adjuk minden hozzátétel nélkül az alábbi közleményt. „Kolozsváron, a Belmagyar-utczában, a tivoli utca szegletén, van egy zsidó füstös hus üzlet, melyen zsidó felirat éktelekedik.

Eltekintve attól, hogy ennél a felirattal csak az irás képei, a bettek héberék, a szöveg pedig sváb vagy valami isten csudája nyelvzagyvalék, ez a felirat szűkségtelen üzleti szempontból és bátran ki volna cserélhető hibátlan magyar szöveggel, mert az izraeliták, a kiknek az szól, magyarul mind tudnak s magyarul jobban megértik a mi abban az üzletben eladó, vagy kapható.

Tiszteletlenséget és sérelmet is látunk a zsidó szövégi felirathban. Tiszteletlenséget Kolozsvár közönsége iránt, mely minket zsidókat előzőeken figyelemben részesített és részesít mindenkor, s mertilek fel légyen bárhol s a haza bármely részében antisemitizmus mozgalmak, ezek hullámverése mindannyiszor megtörték Kolozsvár közönségének figyelmén és jó akaratán. Sérelmet látunk benne önön magunk iránt, mert közülünk egynek sem szabad feltételezni azt, hogy akad közöttünk csak egy is olyan, a ki ennek a hazának, ennek a városnak, a melynek hű fia vagyunk, a nyelvét ne tudnók szóban vagy írásban megérteni.

Hogy a figyelmet, a rokonszenyet, melyben részesülünk, megérdemeljük, nekünk kell minden módot megragadni s nekünk kell minden olyat eltávolítani, a mi az ellenszenyet bár csekély mérvben is kihívja, vagy félrebeszélheti.

E szempontokból felhívjuk saját érdekünkben annak az üzletnek a tulajdonosát, hogy a Kolozsvár belyárosának e fötczájában éktelekedő feliratot haladéktalanul távolítsa el. Vagy tessék magyarul is tudtára adni minden igazhitt zsidónak, hogy mit árulnak ott. Különben ha bármely más üzlet teszem azt csupán német, vagy oláh feliratot használna, — bizony lenne megbotránkozás. És mi nem kívánhatunk magunknak — privilegiumot más nemzetiségek felett.

Kolozsvár, 1891. május 10.

Egy izraelita polgár.”

A ki engem elárult.*

Akkor nagyon nehezítettem, midőn az élczes, jó ötletekben bővelkedő szerkesztő; K. Papp Miklós egyszer csak egész váratlanul azzal lepett meg, hogy nyilvánosságra hozta az álnév alatt rejtőző igazi nevemet. Ha a személyünket ért kis esemény még új, hajlandók vagyunk azt valami nagy dolgoknak

*) Mutatvány az Igmándi Mihály által szerkesztendő „Magyar szellemi élet” című díszműből

képzelné, de aztán később csak átlátnék, hogy a világot más egyébb is érdekelhet, mint az a nevezetes esemény, hogy a ki eddig Katinka álnév alatt írt, azt voltaképen nem Katinkának keresztelte a pap.

Hát bizony ezt én tisztán látom, de akkor közölségem fogva nem így láttam és szörnyen haragudtam a szerkesztőre. Ugy éreztem, hogy míg a titokban írás lelkesített a nyilvánosság zsibbaszt.

Aztán tetszett nekem a vélemények leplezetlen nyilvánulása is mikor előttem bírálgatták az „Új név” egy-egy művét, mikor még az édes uram sem sejtette, hogy ki az a Katinka s így néha még jónak is találta, a mit írt — ezt sem fogom elérni soha többé!

Aztán ha az ember álnév alatt ír, nem kívánják tőle, hogy jobb háziasszony legyen mint a többi, de ha tudják, hogy írónővel van dolguk, sokkal követelőbbek. Egy nem írónőnél föl sem tűnik egy-egy poros szögletű ebédlőben fölszolgált nem épen hibátlanul főzött ebéd; de beszél arról minden ember ha írónő adta! — És közbe legyen mondvá, az sem utolsó dolog, magam is sokat nevetek rajta úgy befelé, mikor egy-egy olyan háziasszony kinek a rend és tisztaság valamint a jó étkek előállítása sem tartozik máskülönben is fogyatékos erényei közé, jóakarólag tudakozza, hogy nagy rendetlenség van-e... Már mint valamelyik hozzá közelebb lakó írónőnél. De hát akkor mint kezdő a dolagnak azt a mulatságosabb oldalát még nem sejtettem, s képzeltem sem volt róla hogy egyszer magam is lehessen, az a ki így szól valami házi dologra: na ez így nem jól van mert épen olyan rendetlen, mintha nem is írónőnél lenne! vagy pedig: jer kis fiam, hadd mossadssalak újra, mert így csak azok állhatnak elő a kiknek nem ir a mamájuk!

S csak is mióta így fogom föl a dolgot, adok igazat a megboldogult szerkesztőnek, a ki bocsánatkérés közben ez-ek is mondta:

— Igazán, ne nehezítsen nagyságos asszonyom, hogy a nevét nyilvánosságra hoztam, mert el fog jönni az az idő, mikor így szól: „Szegény örmény! még sem cselekedett rosszul, mikor kiírta a nevemet.” Akkor azt hittem, hogy ilyen idő soha sem lesz; most márt azt mondom, hogy jó az igazság mindenekben!

GYARMATHY ZSIGÁNE

Kolozsvári kalauz.

I. Látni valók: Erdélyi Múzeum (Múzeum utca). növény és állatár nyitva vasárnap 12—1-ig. Asvány, régiség és éremár egyetemi épületben vasár és ünnepnapokon nyitva d. e. 9—1 óráig. Egyetemi és erd. muzeum könyvtár egyetemi épületben, nyitva délelőtt 9—12 ig. délután 4—6-ig ünnep és vasárnapot kivéve. Technológiai iparmúzeum (Főter) csüt. vasárnap d. e. 9—12 óra. Tornavivoda épület (Széchenyi tér). Torna órák: d. e. 9—12 d. u. 3—6 ig. Labda-társaság 6 és féltől 8 óráig. Tűzoltó lakatya (Postakert utca) tűzoltó torony reggel 8—6 óráig szemléltethet meg. Kolozsvári dómányvár (Kálmagyar utca) péntek és szombat napot kivéve naponta 6—12 óráig d. u. fél 2 től fél 6-ig megtekinthető.

Majálisok a lövöldében: május 23. a gyógyszerészeknek, 26-án a gazdászoknak

Zene d. u. 5-től kedden, pénteken, vasárnap a sétátéren

Kolozsvári vasúti közlekedés.

Indulás:	Érkezés:
Budapest gy. 5 30	K. Kapus sz. 4 53
Predeal gy. 6 12	Budapest gy. 6 02
Budapest sz. 8 30	Budapest sz. 7 04
Brassó v. 8 30	Predeal sz. 8 02
Csucsaa gy. t. 12 20	Brassó v. 8 23
Budapest sz. 6 05	Budapest sz. 7 39
Predeal sz. 7 54	Budapest gy. 10 35
Budapest gy. 10 48	Predeal gy. 10 36
K. Kapus sz. 11 32	Beszterce sz. 5 16
Beszterce sz. 7 23	Deés v. 7 00
Deés v. 6 20	

A vastag számú az éjjeli időt jelentik.

Hőmérés: d. u. 2 órakor az árnyékban R. szerint 21 fok; időjárás derült meleg

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Uj főispán.

Budapest, május 24.

H i r d e t é s e k.

Eladó

egy pár kocsiló,

16 markos magasságuk;

5 évesek, heréltek, narancsszín-fakók, fekete farok és sörénnyel.

Ára 1100 forint.

Czim: VAJASDI LAJOS TORDÁN.

513. (3-8)

Hatóságilag engedélyezett

TELJES VÉGELEDÁS

GÁMENTZY JÁNOS

CZÉGNÉL

9. (46-50)

FÓTÉR, Gróf TELEKI-HÁZ.

Miatán üzlettem néhány hó múlva teljesen feloszlik,

a Tavaszi és Nyári idényre

dús választéku divatkelme raktáromat

legolcsóbb szabott árak mellett

ELADOM.

Készletem tartalmaz: férfi és női fekete, színes és szürke gyapjú-kelméket, batist, satin, zefyr és toillet, sima és mintázott fekete és színes selyem-árakat, angol kamgarnokat, terno-
kat és mindenféle vásznakat; u. m. rumburgi, ir-
landi, hollandi házi fonál és gyapjából; ki-
tűnő minőségű asztalneműeket, chifon minden szé-
lességben; továbbá zsebkendők, miederek, csip-
keneműek, szallagok, nap- és esőernyők,
keztük, paplan és matrác

eddig elő nem fordult olcsó árakban.

Téli cikkek és maradékok poton áron adatnak el.

Kereskedők részére nagy hasznavehető partiek.

Ez alkalommal felkérem mindazon tisztelt vevőimet, kiknek folyó számlájuk nálam rendezve nincs, mielőbb kifizetni sziveskedjenek

ELADÓ.

Kolozsavartt,

három utcának a szögletén levő több lakásból álló, évek óta jó forgalma üzlet-helyiséggel bíró

mészárszéknek alkalmas ház,

faraktárnak is berendezhető tágas telekkel

kedvező feltételek mellett eladó.

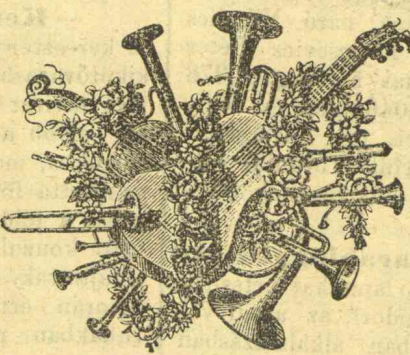
Czim megtudható a kiadó-hivatalban.

510. (2-8)

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STERNBERG ÁRMIN

BUDAPEST, VI. KERESZETI-UT, 36. SZ.

Saját készítményü

mindennemű

vonós-, verős-, fa- és
réz fuvóhangszerekés
azok kellékei és
alkatrészei. (18-20)

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

ERDÉLY GYÓGYKINCSE!!!

K.-IMPÉR-RÉPÁTI

rendkívül szénsavdús és legtisztább
égyenes gyógy-savanyuvíz

AZ ÉGVÉNYES SAVANYUVIZEK GYÖNGYE!

Lényeges alkotórészek	natrrium bicarbonát	4.3241 gr.
	litium	0.0261 "
	borsavas natrrium	0.1124 "
	összes szénsav 2007 kg	3.9449 "
	nem illó alkatrészek	4.2825 "

Megbecsülhetetlen gyógyhatásu
a légzőszervek betegségeinél, vese- és gyomor-
bajokban, a húgyszervek összes bántal-
mainál stb.Páratlan oldószert!
Legkötőbb diuretica!Savainak szelíd hatásánál fogva, az étrend szabályozása nélkül is, bárki által folyton
élvezhető.Rendkívül dús szénsavtartalmánál fogva — igen kellemes és tartós íze, valamint a
nyelvre ható éles csípőssége folytán — a legkedvesebb üdítő ital.

Legégszesegebb és legkellemesebb borvíz a savanyuvizek poszójel

A „répáti” savanyuvíz, ezen termék színes és tiszta — a maga nemében bizonyára
ritka — ásványvíz kincs, minden ésszerű lóvának úgy is mint élvezeti, úgy is mint gyógyital,
a belső szervek összes bántalmait ellen lelkiismerettel a legmelegebben ajánlható.

Csupán egyszeri kísérlet elegendő a fenti leírtak becsületesen belgázására!

A „répáti” savanyuvíz mindig friss és teljesen mintaszertől töltésben kapható KOLÓZS-
VÁRTT: id. J. B. MISSELBACHER ut. kereskedésében és minden nevezetesebb vendéglőben;
továbbá megrendelhető saját szétküldési raktárában BRASSÓBAN.

503 (5-30)

Tiszteltelt
a „répáti” gyógyforrás kezelője: György József

UJ BANK- ÉS PÉNZVÁLTÓ-ÜZLET KOLOZSVÁRTT.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy Kolozsavartt, fő-
tér 13. sz. alatt (Báró Wesselényi-házban)

FOLLY VICTOR

váltótörvényszékieleg bejegyzett czég alatti

bank- és pénzváltó-üzletet

nyitottam, a következő üzletkörrel:

Értékpapírok, arany- és ezüst pénznemek és külföldi bankjegyek vétele és eladása.

Kisorsolt értékpapírok és mindennemű kamatszelvevények beváltása.

Nyeremények leszámítása és értékpapíroknak új szelvényekkel való ellátása.

Utaltványok kiállítása a külföldre bármely értékben.

Igérvények elárusítása.

Midőn vállalatomat a t. cz. közönség szíves figyelmébe ajánlani bátorkodom, egyszer-
smind kijelentem, hogy e téren való hosszús működésem, továbbá úgy a kolozsavartt, mint a
felső pénzintézetekkel fenntartott széles körű és előnyös összeköttetésem azon kellemes hely-
zetbe hoznak, hogy t. megbízóimnak mindenkor a legnagyobb előnyöket biztosíthatom.Értékpapírok és sorsjegyek kisorsolási utánnézését díjmentesen eszközölöm és készség-
gel szolgálom minden a banküzlet keretébe vágó felvilágosítással.

Kiváló tisztelettel FOLLY VICTOR.

514. (35-60)

Tégla gyár.

Van szerencsém a nagyérdemű építető közönség és építő
urak figyelmét a Kolozsavartt és Nagyváradon levőtégla-telepeink és gyárunkra
felhívni.Kolozsavartt telepeinket ujjalag rendeztük be, gyárunk-
ban gőzerőt is alkalmaztunk és Nagyváradon új tégla-
telepet rendeztünk be, s mindkét városban gyártunk s a
nagyérdemű közönség rendelkezésére a legutányosabb árak
mellett eladásra készletet tartunkfali-, párkány-, burkolati-, padozati- és kut-
tégla, fedélcserép és alagcsövekből.Különösen ajánljuk kolozsavartt kitűnő minőségű fe-
délcserepeinket, 1000 dbonként 16 frtért
Kolozsavartt az építés színképére vagy vas-
uti állomásra szállítva. — Nagyban való vásár-
lásoknál árkedvezményt nyújtunk.Központi iroda: Kolozsavartt, belhid-utca 7. sz. alatt,
hová mindennemű megkeresések intézendők.

HELLMANN TESTVÉREK,

846. (5-8)

tégla gyárosok.